

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

BÙI MẠNH QUẢNG

HOÀN THIỆN QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
TRÊN ĐỊA BÀN XÃ SÔNG LÔ,
THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ, TỈNH PHÚ THỌ

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2016

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

BÙI MẠNH QUẢNG

**HOÀN THIỆN QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
TRÊN ĐỊA BÀN XÃ SÔNG LÔ,
THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ, TỈNH PHÚ THỌ**

**Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. ĐỖ THỊ BẮC

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận văn thạc sỹ *“Hoàn thiện quản lý ngân sách nhà nước trên địa bàn xã Sông Lô, thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ”* là công trình nghiên cứu của riêng tôi, toàn bộ số liệu và kết quả phân tích được trình bày trong luận văn là hoàn toàn trung thực./.

Tác giả

Bùi Mạnh Quảng

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo, Khoa Sau Đại học, cùng các thầy, cô giáo trong trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ, tạo mọi điều kiện cho tôi trong quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Đặc biệt xin chân thành cảm ơn **PGS.TS. Đỗ Thị Bắc** đã trực tiếp hướng dẫn, chỉ bảo tận tình và đóng góp nhiều ý kiến quý báu, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn lãnh đạo, cán bộ nhân viên UBND xã Sông Lô đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ cho tôi hoàn thành luận văn này.

Cuối cùng tôi xin chân thành cảm ơn cơ quan, gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đồng viên, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Việt Trì, ngày tháng năm 2016

Tác giả luận văn

Bùi Mạnh Quảng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG, HÌNH.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	2
5. Bố cục của luận văn	3
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ NGÂN	
SÁCH NHÀ NƯỚC, QUẢN LÝ NGÂN SÁCH XÃ	4
1.1. Lý luận chung về ngân sách nhà nước	4
1.1.1. Khái niệm, vai trò ngân sách nhà nước.....	4
1.1.2. Tổ chức hệ thống ngân sách nhà nước	5
1.2. Lý luận cơ bản về ngân sách xã	8
1.2.1. Khái niệm và đặc điểm ngân sách xã.....	8
1.2.2. Vai trò của ngân sách xã	10
1.2.3. Mục tiêu của quản lý ngân sách xã	11
1.2.4. Nguyên tắc của quản lý ngân sách xã	11
1.2.5. Nội dung quản lý ngân sách xã.....	13
1.2.6. Những yếu tố ảnh hưởng tới quản lý ngân sách nhà nước cấp xã phường	21
1.3. Kinh nghiệm quản lý ngân sách Nhà nước của một số xã phường của 1 số nước trên thế giới và ở Việt Nam.....	25
1.3.1. Kinh nghiệm quản lý ngân sách Nhà nước của một số xã phường của 1 số nước trên thế giới	25
1.3.2. Kinh nghiệm quản lý ngân sách Nhà nước của một số xã phường ở Việt Nam.....	28
1.3.3. Bài học kinh nghiệm rút ra về quản lý ngân sách Nhà nước vận dụng đối với xã Sông Lô	32

Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	34
2.1. Các câu hỏi đặt ra mà đề tài cần nghiên cứu.....	34
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	34
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin.....	34
2.2.2. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	35
2.2.3. Phương pháp phân tích.....	35
2.3. Các chỉ tiêu phân tích.....	36
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu đánh giá thực trạng của xã.....	36
2.3.2. Chỉ tiêu đánh giá kết quả quản lý ngân sách nhà nước trên địa bàn xã	37
2.3.3. Chỉ tiêu phản ánh nguyên nhân ảnh hưởng đến kết quả quản lý ngân sách nhà nước	37
Chương 3. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ NGÂN SÁCH XÃ SÔNG LÔ, THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ	39
3.1. Đặc điểm cơ bản của xã Sông Lô.....	39
3.1.1. Điều kiện tự nhiên của xã Sông Lô.....	39
3.1.2. Hệ thống cơ sở hạ tầng của xã Sông Lô.....	42
3.1.3. Điều kiện xã hội xã Sông Lô.....	43
3.1.4. Điều kiện kinh tế của xã Sông Lô	46
3.1.5. Đánh giá thuận lợi, khó khăn công tác quản lý ngân sách nhà nước trên địa bàn xã Sông Lô.....	48
3.2. Thực trạng quản lý ngân sách trên địa bàn xã Sông Lô.....	49
3.2.1. Tổ chức bộ máy quản lý ngân sách của xã Sông Lô	49
3.2.2. Quá trình lập, chấp hành và quyết toán ngân sách của xã Sông Lô.....	52
3.2.3. Kết quả của công tác quản lý ngân sách trên địa xã Sông Lô.....	57
3.2.4. Đánh giá của các cán bộ về quản lý ngân sách Nhà nước trên địa bàn xã Sông Lô.....	68
3.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý ngân sách xã Sông Lô.....	71
3.3.1. Nhân tố ảnh hưởng tới hoạt động thu	71
3.3.2. Nhân tố ảnh hưởng tới hoạt động chi.....	71
3.3.3. Nhân tố ảnh hưởng tới cân đối ngân sách.....	72

3.4. Đánh giá chung tình hình quản lý ngân sách trên địa bàn xã Sông Lô	72
3.4.1. Những mặt đạt được	72
3.4.2. Những tồn tại cần khắc phục và nguyên nhân	73
Chương 4. GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ	
NƯỚC CỦA XÃ SÔNG LÔ, THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ	75
4.1. Quan điểm, định hướng, mục tiêu quản lý ngân sách nhà nước trên địa bàn xã Sông Lô, thành phố Việt Trì	75
4.1.1. Quan điểm quản lý ngân sách nhà nước trên địa bàn xã Sông Lô, thành phố Việt Trì	75
4.1.2. Định hướng, mục tiêu và nguyên tắc quản lý ngân sách xã Sông Lô	75
4.2. Giải pháp hoàn thiện công tác quản lý ngân sách nhà nước của xã Sông Lô, thành phố Việt Trì	76
4.2.1. Nhóm giải pháp chung	76
4.2.2. Nhóm giải pháp về chuyên môn nghiệp vụ, thể chế chính sách	79
4.2.3. Khuyến khích phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn xã Sông Lô	87
4.2.4. Tăng cường khả năng kiểm tra nội bộ	88
4.3. Kiến nghị	89
4.3.1. Với UBND thành phố Việt Trì và Phòng Tài chính - KH thành phố Việt Trì	89
4.3.2. Với UBND xã Sông Lô	90
KẾT LUẬN	91
TÀI LIỆU THAM KHẢO	93
PHỤ LỤC	95

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

HĐND	: Hội đồng nhân dân
HTX	: Hợp tác xã
KBNN	: Kho bạc nhà nước
KT-XH	: Kinh tế - Xã hội
NS	: Ngân sách
NSDP	: Ngân sách địa phương
NSNN	: Ngân sách nhà nước
NSX	: Ngân sách xã
QLNSNN	: Quản lý ngân sách Nhà nước
TDTT	: Thể dục thể thao
TP	: Thành phố
UBND	: Ủy ban nhân dân
XDCB	: Xây dựng cơ bản
XHCN	: Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG, HÌNH

Bảng

Bảng 2.1.	Số lượng mẫu điều tra.....	35
Bảng 3.1.	Tình hình đất đai của xã Sông Lô giai đoạn năm 2012 - 2014	41
Bảng 3.2.	Tình hình dân số và lao động của xã Sông Lô giai đoạn từ năm 2012 - 2014	43
Bảng 3.3.	Kết quả thu ngân sách xã Sông Lô năm 2012 - 2014.....	58
Bảng 3.4.	Tình hình thực hiện các khoản thu ngân sách xã Sông Lô hưởng 100%.....	59
Bảng 3.5.	Tình hình thực hiện các khoản thu phân chia theo tỷ lệ % mà ngân sách xã Sông Lô được hưởng.....	61
Bảng 3.6.	Tình hình các khoản thu bổ sung ngân sách xã Sông Lô năm 2012 - 2014	62
Bảng 3.7.	Tình hình chi ngân sách xã Sông Lô năm 2012 - 2014	62
Bảng 3.8.	Tình hình thực hiện các khoản chi ngân sách xã Sông Lô năm 2012 - 2014	63
Bảng 3.9.	Đánh giá quản lý NS Nhà nước trên địa bàn xã Sông Lô.....	69
Bảng 3.10.	Chỉ tiêu căn cứ phân bổ vốn đầu tư	69
Bảng 3.11.	Tiêu chí chi thường xuyên ở xã Sông Lô	70

Hình

Hình 1.1.	Hệ thống NSNN Việt Nam	6
Hình 3.1.	Sơ đồ Bộ máy quản lý ngân sách xã Sông Lô.....	49

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Hoàn thiện quản lý ngân sách Nhà nước là một phạm trù khoa học, nó biểu hiện năng lực tổ chức quản lý và trình độ của nền kinh tế - xã hội.

Ngân sách Nhà nước điều kiện thuận lợi thúc đẩy sự phát triển hài hoà và điều kiện thuận lợi thúc đẩy sự phát triển hài hoà cả về kinh tế và xã hội, bảo đảm mục tiêu ổn định, công bằng và bền vững, thông qua việc thoả mãn nhu cầu xã hội. Trên cơ sở đó tạo điều kiện tăng thu nhập, cải thiện và nâng cao chất lượng cuộc sống của dân cư.

Ngân sách xã, phường, thị trấn là một bộ phận của ngân sách nhà nước và là một cấp ngân sách do vậy quan tâm đến việc quản lý ngân sách xã, phường, thị trấn (gọi chung là ngân sách xã) là vấn đề rất cần thiết.

Xuất phát từ cấp cơ sở là xã, phường, thị trấn là một đơn vị hành chính do đó chính quyền cơ sở là đại diện trực tiếp của nhà nước giải quyết mối quan hệ giữa nhà nước với nhân dân, thực hiện những nhiệm vụ về chiến lược phát triển kinh tế xã hội của đất nước.

Mặt khác ngân sách xã là điều kiện quan trọng cho hoạt động của chính quyền và hệ thống chính trị của cơ sở và thực hiện quản lý toàn diện các hoạt động kinh tế - xã hội trên địa bàn. Chính vì thế Chính quyền cấp xã muốn thực hiện có hiệu quả những nhiệm vụ chính trị của địa phương thì cần có một nguồn ngân sách đủ mạnh và phù hợp với đặc điểm của địa phương là một đòi hỏi thiết thực, là mục tiêu phấn đấu đối với cấp xã. Vấn đề hoàn thiện đổi mới công tác quản lý ngân sách xã là một nhiệm vụ luôn được quan tâm.

Xã Sông Lô là một đơn vị hành chính trực thuộc thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ, đã nhiều năm hoàn thành tốt nhiệm vụ quản lý ngân sách trên địa bàn, song bên cạnh đó vẫn còn những bất cập trong quản lý và điều hành ngân sách. Để góp phần hoàn chỉnh hơn nữa luật Ngân sách Nhà nước nói chung và chế độ quản lý ngân sách trên địa bàn, tôi chọn chọn đề tài: ***“Hoàn thiện quản lý ngân sách nhà nước trên địa bàn xã Sông Lô, thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ”*** để nghiên cứu nhằm góp phần đáp ứng yêu cầu cấp bách đó.